

3. Павленко Т. П. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. К. 2016.
4. Програма з сольфеджіо для учнів ДМШ та ДШМ. К. 2012.
5. Смаглій Г., Маловик Л. Основи теорії музики. 2 вид. Х., 2001.
6. Типова навчальна програми з навчальної дисципліни «Музична грамота та практичне музикування» елементарного підрівня початкової мистецької освіти». К. 2019.
7. Українські жартівливі пісні. Х. 2012.
8. Українські народні пісні / Упорядкув. Єсипка В. К. 2003.

Виноградова Оксана,
викладачка Кобеляцької Дитячої музичної
школи (м. Кобеляки)

ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

***Анотація.** У статті визначено важливість образотворчого мистецтва для формування особистості, розкрито сутність поняття художня діяльність, визначено провідні види діяльності на уроках образотворчого мистецтва, наведені приклади роботи з художніми матеріалами.*

***Ключові слова:** образотворче мистецтво, художньо-творча діяльність, форми роботи, техніки, оцінювання.*

Важлива роль у сучасному світі належить мистецькій освіті як специфічній освітній галузі. Саме через неї реалізуються актуальні завдання збереження духовної спадщини народу, формується естетична культура особистості. Мистецька освіта – процес і результат освоєння суб'єктом істотних властивостей навколишньої дійсності, відтвореної у художніх образах. Важливим аспектом мистецької освіти є художня діяльність

Образотворче мистецтво з поміж інших видів мистецтва є унікальним у вирішенні завдань як художнього, так і особистісного розвитку, громадського і

духовного становлення молодого покоління. Це зумовлено тим, що вже в ранньому віці дитини образотворча діяльність стає однією з найдоступніших і емоційно-захоплюючих форм художньої творчості. Художня діяльність передбачає творче співробітництво, довірливість стосунків між учителем і учнем, розвиток естетичних смаків і можливостей.

Художня діяльність – це особлива форма якісного переходу від вже відомого до нового, невідомого в мистецькій сфері, вона завжди насичена яскравими позитивними емоціями і завдяки цьому володіє великою привабливою силою, володіє художньо-образною мовою, специфікою відтворення дійсності, яка в свою чергу, визначається особливостями тих чи інших життєвих явищ та обставин.

Метою художнього виховання засобами образотворчого мистецтва є формування і розвиток в учнів комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування художніх цінностей та способів художньої діяльності шляхом здобуття власного естетичного досвіду.

Основними завданнями художньо-творчого розвитку сучасних школярів є послідовне формування емоційно-естетичної культури; актуалізація творчого потенціалу і вдосконалення практичних знань, умінь та навичок у галузі образотворчого мистецтва та інших видів мистецтв; стимулювання прагнення особистості до творчої самореалізації у різних видах художньої діяльності.

Провідними видами діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва є:

- художньо-творче самовираження, сприймання, інтерпретація та оцінювання художніх творів;
- пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології.

Тому сама атмосфера і цілі художніх занять передбачають окремі ігрові форми спілкування.

Основною формою роботи з дітьми по розвитку та вдосконаленню їх художніх здібностей є творча робота з різними художніми матеріалами та

техніками, яка стимулює їх інтерес до образотворчого мистецтва і є необхідною умовою формування творчої особистості дитини.

В початковій школі учні набувають перший досвід самостійної роботи з різними матеріалами: гуашшю, аквареллю, папером, восковими олівцями тощо. Нетрадиційні матеріали: солоне тісто, вологий папір, пластилінова мозаїка, крупи, насіння рослин, макаронні вироби та ін.

З переходом учнів до старшої школи йде узагальнення накопиченого учнями досвіду використання різних художніх матеріалів і формування уявлення про художні матеріали на вищому рівні. А саме: знайомство з різноманітністю матеріалів, які може використовувати дорослий художник.

Якщо художньо-творча діяльність дітей на уроках в початкових класах проходить на емоційно-чуттєвій основі, то, починаючи з 5 класу більшебудується на пізнавально-аналітичному рівні, обов'язково зі збереженням в ній емоційно-образного, творчого початку.

Як показує досвід, використання нетрадиційних технік виводить дитину за звичні рамки малювання, пробуджує в них інтерес до самостійної художньої творчості, до художньої діяльності, до експерименту, допомагає учням звільнитися від комплексу «я не вмію», «в мене не вийде». Вони починають працювати сміливіше, впевненіше, не залежно від ступеню своєї обдарованості. Думка, що художня діяльність необхідна не всім, а тільки обдарованим дітям, втрачає сенс. Роботи виходять навіть у того, хто не виявляє особливих здібностей до образотворчого мистецтва.

Особливу зацікавленість у дітей викликає парафінова техніка, або малювання свічкою, техніка набризку фарбами (користуючись зубною щіткою та фарбами), графічна робота в техніці «прямографія», техніка «хвилинки фантазії», техніка «пуантилізм».

Вчитель має звернути увагу на особливості оцінювання результатів навчання. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за основними видами діяльності на уроках відповідно до орієнтовних Вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої

освіти. Потрібно звернути увагу на те, що письмові тематичні перевірки (контрольні, самостійні роботи) з образотворчого мистецтва не проводяться. Тематичне оцінювання проводиться один раз або двічі на семестр та виставляється в журналі в окрему колонку без дати. Оцінювання закінчених практичних робіт та підсумок уроку проводиться під час проведення, наприклад, виставки завершених творчих робіт учнів з подальшим аналізом кращих досягнень та допущених помилок. Знання теоретичних питань перевіряється шляхом відповідей на запитання вчителя. При оцінюванні художньої діяльності, практичних робіт необхідна комплексна оцінка, яка містить такі критерії:

- розкриття та відповідність темі, що вивчається;
- наявність ідеї та образу, що розкривається;
- якість композиції, відповідно до вивчених правил та закономірностей;
- якість володіння засобами та техніками образотворчого мистецтва.

Отже, художня діяльність – процес інтегрованої взаємодії психологічних і практичних компонентів, спрямованих на пізнання, перетворення і відображення світу засобами художньої виразності, в якому відбувається саморозкриття, самовираження і самореалізація особистості. Структурними компонентами художньої діяльності є: сприйняття, творчість, виконавство, оцінка. Впливаючи на всі сфери особистості школяра (інтелектуальну, емоційно-чутливу, мотиваційну, соціально-комунікативну, поведінкову, діяльнісну, сфери свідомості і підсвідомості) багатофункціональність образотворчої діяльності створює умови для творчого самовираження особистості.

Список використаних джерел

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. К. : Вища школа, 2003. 248 с.
2. Мужикова І. Методика викладання образотворчого мистецтва. Полтава, 2004. 42 с.